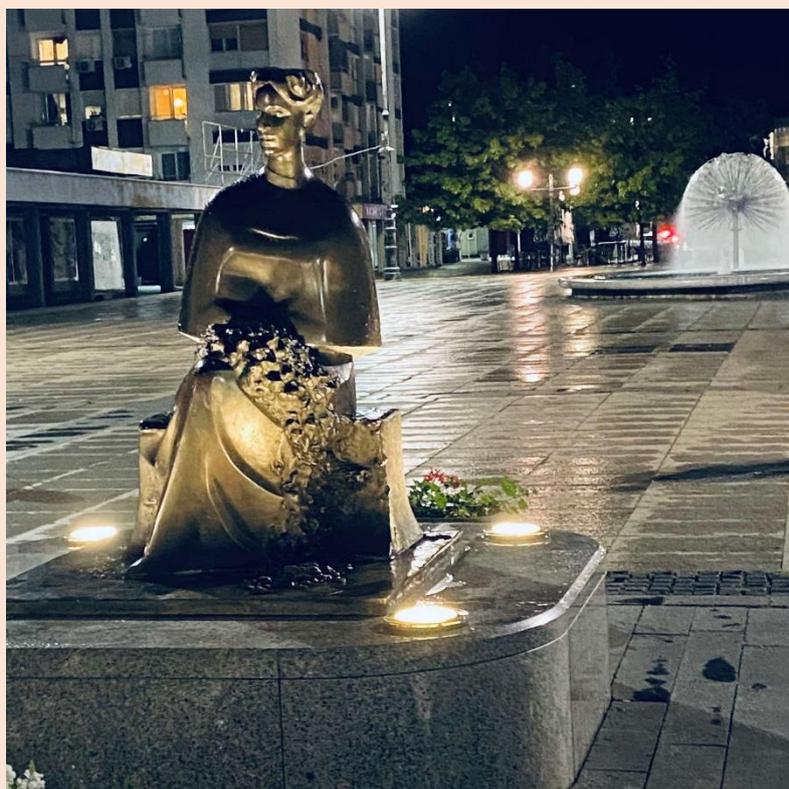

8. brodski simpozij o alkoholizmu, kockanju i modernim ovisnostima

„Izazovi u području mentalnog zdravlja i liječenja ovisnosti u vrijeme pandemije”

Slavonski Brod, 26. – 27. studenog 2020. godine

Organizatori:

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURAJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

Medicinski fakultet Osijek, Katedra za javno zdravstvo

NASTAVNI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO BRODSKO – POSAVSKE ŽUPANIJE

Služba za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti

KNJIGA SAŽETAKA

Studeni, 2020.

ISSN 2623-6583

Urednički odbor:

prof.dr.sc. Maja Miškulin, dr. med.

izv.prof.prim.dr.sc. Ante Cvitković, dr.med.

Senka Gabud Gjurčević, dr.med.

Stručni odbor:

prof.dr.sc. Maja Miškulin, dr. med

izv.prof.prim.dr.sc. Ante Cvitković, dr.med.

Senka Gabud Gjurčević, dr.med.

Ana Kolovrat, dr.med.

Organizacijski odbor:

Senka Gabud Gjurčević, dr.med.

Ana Kolovrat, dr.med.

Tamara Brezičević, dipl. soc.radnica

Biljana Vasilevski Rački, prof.psihologije

Ivana Zovak, mag.psych.

Ljubica Bikčević, med.sestra

SADRŽAJ

BIOGRAFIJE POZVANIH PREDAVAČA

1. ANAMARIJA PETEK ERIĆ.....	6
2. GORDANA BULJAN FLANDER.....	7
3. LUCIJA VEJMELKA.....	9
4. ANTE BAGARIĆ.....	10
5. JADRANKA IVANDIĆ ZIMIĆ.....	11

POZVANA PREDAVANJA

1. UJECAJ PANDEMIJE COVID-19 NA PSIHIČKO FUNKCIONIRANJE ZDRAVSTVENIH DJELATNIKA.....	13
2. MENTALNO ZDRAVLJE U PANDEMIJI-JAČANJE OTPORNISTI DJECE I MLADIH.....	15
3. DIGITALNE KOMPETENCIJE I DIGITALNI ALATI-MOGUĆNOSTI I IZAZOVI U PSHO-SOCIJALNOM RADU- ŠTO SMO NAUČILI IZ AKTUALNE PANDEMIJSKE SITUACIJE I KAKO SE PRIPREMITI ZA BUDUĆE IZAZOVE U KONTEKSTU RADA U DIGITALNOM OKRUŽENJU.....	16
4. PANDEMIJA I OVISNOST.....	17
5. IZAZOVI PRUŽANJA PSIHOSOCIJALNOG TRETMANA OVISNICIMA I KONZUMENTIMA DROGA TIJEKOM PANDEMIJE COVID-19.....	18

USMENA IZLAGANJA

1. PRUŽANJE SOCIJALNIH USLUGA U DOBA COVID-19 PANDEMIJE.....21
2. INCIDENCIJE I KARAKTERISTIKE ALKOHOLNO INTOKSICIRANIH PACIJENATA U IZVANBOLNIČKOJ HITNOJ MEDICINSKOJ SLUŽBI.....22
3. RAZLOZI I POVODI ZA INTERNETSKU OVISNOSTI.....24
4. COVID-19: IMPLIKACIJE NA ODGOJ I OBRAZOVANJE MLADIH.....25
5. OVISNOSTI O IGRICAMA.....26
6. PORNOGRAFIJA JE TEORIJA, SILOVANJE PRAKSA.....27

POSTER PREZENTACIJE

1. ONLINE PILOT PROGRAM ZA RAZVOJ ŽIVOZ+TNIH VJEŠTINA ZA MLADE POČINITELJE KAZNENIH DJELA.....29
2. MENTALNO ZDRAVLJE DOBROVOLJNIH DAVATELJA KRVI TIJEKOM COVID-19 PANDEMIJE.....30

BIOGRAFIJE POZVANIH PREDAVAČA

**Doc.dr.sc. ANAMARIJA PETEK ERIĆ, dr.med.,
spec. psihijatrije, subspec. biologijske psihijatrije**

Klinika za psihijatriju KBC Osijek

Anamarija Petek Erić, liječnica, specijalist psihijatar i subspecijalist biologijske psihijatrije, trenutno na subspecijalizaciji iz forenzične psihijatrije zaposlena je na Klinici za psihijatriju Kliničkog bolničkog centra Osijek. Kao vanjski suradnik u znanstveno-nastavnom zvanju je naslovnog docenta na Medicinskom fakultetu u Osijeku i Fakultetu za dentalnu medicinu i zdravstvo Sveučilišta J.J. Strossmayera na različitim studijskim (preddiplomskim, diplomskim i poslijediplomskim) programima. Također je vanjski suradnik u naslovnom znanstveno-nastavnom zvanju docenta pri Pravnom fakultetu u Osijeku.

Autor je i koautor znanstvenih i stručnih članaka iz područja psihijatrije u indeksiranim bazama podataka, te sveučilišnih udžbenika i priručnika. Recenzent je u indeksiranim časopisima iz područja psihijatrije u Hrvatskoj i inozemstvu.

Do sada je obavila više različitih inozemnih edukacija iz područja psihijatrije (ECNP School of Neuropsychopharmacology Oxford, ECNP Seminar Srbija, EPA School of psychopathology, Course on Leadership and Professional Development of Young Psychiatrists), a također je prošla i psihoterapijske edukacije (uvod u grupnu analizu – 1 godina, uvod u psihoanalitičku psihoterapiju -1 godina, 1. stupanj KBT – 1 godina i 2. stupanj KBT – 2 godine). Sudjelovala je kao predavač i organizirala na raznovrsne seminare i tečajevima iz područja psihijatrije u Hrvatskoj. Dobitnica je domaćih i inozemnih nagrada za usmene i poster prezentacije, te je aktivni sudionik na domaćim i inozemnim kongresima.

Prof. dr. sc. GORDANA BULJAN FLANDER, klinički psiholog i psihoterapeut

Voditeljica Poliklinike za zaštitu djece i mladih Grada Zagreba

Prof.dr.sc. Gordana Buljan Flander je klinički psiholog i psihoterapeut i ravnateljica Poliklinike za zaštitu djece i mladih Grada Zagreba, ustanove specijalizirane za rad s traumatiziranom djecom i njihovim obiteljima.

Diplomirala je 1980. godine na Odsjeku za psihologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, gdje je 1985. godine i magistrirala iz područja kliničke psihologije. Nakon završenog poslijediplomskog studija 1999. godine na Sherwood Training Institute i Sveučilištu u Derby-ju, Nottingham u Velikoj Britaniji, postala je licencirani integrativni psihoterapeut. Doktorirala je 2001. godine na Odsjeku za psihologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu s temom Uloga privrženosti i nekih osobina ličnosti u zlostavljanju djece: proširenje Bowlby-jeve teorije. 2016. godine stekla je zvanje redovitog profesora na Sveučilištu u Zagrebu. Trenutno radi kao predavač na Sveučilištu u Zagrebu i Sveučilištu u Osijeku.

1997. godine osnovala je Hrabri telefon, liniju za zlostavljanu i zanemarenu djecu. 2002. osnovala je i Polikliniku za zaštitu djece i mladih Grada Zagreba, koja je još uvijek jedina specijalizirana ustanova za rad sa zlostavljanom i zanemarenom djecom u ovom dijelu Europe.

Dio njezinog rada uključuje koordiniranje, educiranje i superviziju brojnih projekata usmjerenih na promicanje dobrobiti djece , kao i na rad sa stručnjacima iz institucija koje se bave zaštitom djece.

Mnogo puta je nagrađivana za svoj rad: 2008. godine dobila je nagradu Međunarodnog društva za prevenciju zlostavljanja i zanemarivanja djece (ISPCAN) za multidisciplinarni tim Poliklinike. Dobitnica je nagrade Grada Zagreba (2011.) za najveća postignuća i rezultate u teorijskom i praktičnom radu u području psihosocijalne i zdravstvene zaštite, nagrade „Zlatni grb“ Hrvatskog Psihološkog Društva (2012.), Zahvalnice Hrvatske psihološke komore (2013.) i nagrade „Snježana Biga Friganović“ Hrvatskog Psihološkog Društva (2010.) za poseban doprinos organizaciji, radu i razvoju Hrvatskog Psihološkog Društva, doprinoseći poboljšanju razvoja i statusa psihologije. Ministarstvo za demografiju, obitelj, mladež i socijalnu politiku 2018. godine prepoznalo je i nagradilo

njezin svestran rad i uspjeh nagradom za životno djelo za rad u promicanju dječjih prava.

Osim što radi izravno s djecom i obiteljima, aktivno i kontinuirano radi i u znanstvenom području. U suradnji sa stručnjacima Poliklinike i Hrabrog telefona provela je mnoga važna istraživanja vezana uz incidenciju i učestalost zlostavljanja i zanemarivanja djece u Hrvatskoj, nasilje i internetsko zlostavljanje, stavove i znanje liječnika u Hrvatskoj u pogledu zlostavljanja i zanemarivanje djece, izloženost djece zlostavljanju putem interneta, iskustvo nasilja među djecom i mladima vezano uz korištenje Interneta, mobilnih telefona, društvenih mreža i drugih suvremenih tehnologija, kao i utjecaj izloženosti na predškolsku djecu.

Ujedno je i suautor nekoliko knjiga: Nasilje nad i među djecom (sveučilišni udžbenik), Moji se roditelji razvode, Zašto baš ja?, Telefonsko savjetovanje: vodič za savjetovatelje, Odgajam li dobro svoje dijete? Savjeti za roditelje, Hiperaktivno dijete, Zlostavljanje i zanemarivanje djece; te brojne znanstvene i stručne radove o razvoju djece, roditeljstvu i traumama iz djetinjstva. Najnovija knjiga Znanost i umjetnost odgoja služi kao priručnik za suvremeni odgoj i daje praktične savjete za roditelje u suočavanju sa svakodnevnim izazovima.

Više od 30 godina radi s djecom u ovom području, a bila je i među prvim stručnjacima u Hrvatskoj koji su prepoznali važnost problema zlostavljanja i zanemarivanja djece. Mnogi je smatraju vodećim stručnjakom u području zaštite djece i mladih u Hrvatskoj.

Doc. dr. sc. LUCIJA VEJNELKA

Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Studijski centar socijalnog rada

Dr.sc Lucija Vejmelka je docentica na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, Studijski centar socijalnog rada, gdje vodi predmet Socijalni rad u virtualnom okruženju.

Radi kao glavna urednica znanstvenog časopisa Ljetopis socijalnog rada (WOS i SOCPUS). Primarni znanstveni interesi su na području: upotrebe suvremenih tehnologija, profesionalne komunikacije u socijalnom radu, dobrobiti djece, kvalitativnih istraživačkih metoda, znanstvene publikacije u socijalnom radu.

Objavila je više znanstvenih i stručnih radova te aktivno sudjelovala na nizu domaćih i međunarodnih znanstvenih konferencija i međunarodnih aktivnosti poput predavanja na međunarodnim sveučilištima i sudjelovanja u COST akcijama Europske komisije. Suradnica je na nekoliko domaćih i europskih projekata.

Prof. dr. sc. ANTE BAGARIĆ, dr. med. spec. psihijatrije

KB Vrapče, Zavod za liječenje ovisnosti

Prof.dr.sc. Ante Bagarić rođen je 1960. godine.

Specijalist psihijatar. Subspecijalist adiktolog i psihoterapeut.

Područja djelovanja u psihijatriji: adiktologija, forenzička psihijatrija, psihoterapija.

Radi u Klinici za psihijatru Vrapče na mjestu pročelnika Zavoda za liječenje ovisnosti.

Dr. sc. JADRANKA IVANDIĆ ZIMIĆ

Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Služba za suzbijanje zlouporabe droga

Dr.sc. Jadranka Ivandić Zimić je završila Studij za socijalni rad Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu 1990. godine, a zatim i poslijediplomski znanstveni studij iz Dječje i adolescentne psihijatrije na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. U 2010.godini, na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu stekla je akademski stupanj doktorice društvenih znanosti te je u 2012. izabrana u znanstveno zvanje znanstveni suradnik. Primarna su područja njezinog znanstvenog i stručnog interesa obitelj, djeca i mladi te problematika ovisnosti o drogama. U svojoj profesionalnoj karijeri radila je i volontirala u nizu socijalnih i zdravstvenih ustanova te udruga. Već 18 godina radi na području ovisnosti i suzbijanja zlouporabe droga, prije u okviru bivšeg Ureda za suzbijanje zlouporabe droga Vlade Republike Hrvatske, a sada u okviru Službe za suzbijanje zlouporabe droga Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

POZVANA PREDAVANJA

1.

Utjecaj pandemije COVID-19 na psihičko funkcioniranje zdravstvenih djelatnika

ANAMARIJA PETEK ERIĆ

Klinika za psihijatriju KBC Osijek

Kontakt: ana5ek@gmail.com

Suočavanje sa pandemijom Covid-19 rezultiralo je aktivacijom i pojavom niza socioloških, kao i psiholoških reakcija u cjelokupnoj svjetskoj populaciji, a koje variraju uzimajući u obzir i određene kulturološke specifičnosti. Pandemija novim virusom nosi niz nejasnoća za pojedinca, od nerazjašnjene patofiziologije virusa, visoke virulencije, nepoznatog lijeka i cjepiva, moguće komplikacije, te značajnu stopu smrtnosti kod vulnerabilnih skupina. Naglo izazvane životne promjene u izvanrednim situacijama mogu dovesti do pojave raznovrsnih emocionalnih reakcija (od stresogenih reakcija do specifičnih psihijatrijskih stanja), nezdravih obrazaca ponašanja (npr. prekomjerna uporaba alkohola i/ili psihoaktivnih tvari) i nepridržavanja protu-epidemijskih mjera (poput samoizolacije ili karantene) osobito u vulnerabilnim populacijama. Zdravstveni radnici se posebno izdvajaju kao rizična skupina s obzirom na direktnu izloženost potencijalnoj zarazi tijekom rada i skrbi za bolesnike, značajno povećanje opsega rada (u smislu produljenoga radnog vremena), nedostatak osobne zaštitne opreme u radu, moralne i emocionalne poteškoće zbog odvajanja od obitelji kako bi izbjegli moguću ugrozu svojih bližnjih. Na Zavodu za akutnu i biologijsku psihijatriju sa intenzivnim liječenjem, Klinike za psihijatriju u Osijeku (KBC Osijek), proveli smo presječno online istraživanje u dvije faze tijekom epidemije Covid-19 - ožujak/travanj 2020. i listopad/studeni 2020. godine na različitim profilima zdravstvenih radnika (liječnici, med. sestre/tehničari, psiholozi, ljekarnici, liječnici dentalne medicine..). U istraživanju su se koristili samo-ocjenski upitnici za procjenu razine doživljaja psihičkog stresa, simptoma anksioznosti i depresivnosti, upitnik za procjenu karakternih osobina, te specifičan upitnik o utjecaju pandemije Covid-19 na kvalitetu života, uz prikupljanje demografskih podataka. Dobiveni podatci donekle koreliraju sa do sada provedenim

8. *brodski simpozij o alkoholizmu, kockanju i modernim ovisnostima*

istraživanjima, no valja istaknuti da još uvijek nema opsežnih literaturnih podataka o utjecaju Covid-19 na psihičko zdravlje zdravstvenih djelatnika.

2.

„Mentalno zdravlje u pandemiji - jačanje otpornosti djece i mladih“

GORDANA BULJAN FLANDER

Poliklinika za zaštitu djece i mladih Grada Zagreba

kontakt: gordana.flander@poliklinika-djeca.hr

ključne riječi: odgoj, dječje potrebe, roditelji

Aktualna pandemija ne predstavlja samo zdravstvenu krizu koja se može odraziti na tjelesno zdravlje odraslih i djece. Predstavlja potpunu promjenu života kojeg smo poznavali, ostavlja socio-ekonomske posljedice, zahtjeva ekstremne prilagodbe i testira otpornost mentalnog zdravlja svih populacija. Istraživanja ranijih sličnih kriza, ali i aktualne krize, sustavno pokazuju da su odrasli, djeca i mladi u povećanom riziku od razvoja raznih teškoća mentalnog zdravlja poput anksioznosti, depresivnosti, poremećaja povezanih sa stresom i traumom i sl. Neke skupine posebno su ranjive, a u kontekstu djece i mladih to su oni koji su od ranije senzibilni, koji trpe nasilje i koji su preživjeli ranije traume. Lošija prilagodba djece i mladih vrlo često posredovana je promijenjenim roditeljskim ponašanjem i odgojnim praksama, a u aktualnim okolnostima nepoželjna roditeljska ponašanja također se intenziviraju. U ovom predavanju govorit ćemo o otpornosti djece i mladih te konkretnim strategijama njihovog jačanja od strane stručnjaka koji rade s obiteljima, čija je uloga u ovom periodu od presudne važnosti, kako bi se osnažile generacije djece čiji je dio djetinjstva ukraden COVID-om.

3.

„DIGITALNE KOMPETENCIJE I DIGITALNI ALATI-MOGUĆNOSTI I IZAZOVI U PSIHO-SOCIJALNOM RADU Što smo naučili iz aktualne pandemijske situacije i kako se pripremiti za buduće izazove u kontekstu rada u digitalnom okruženju?“

LUCIJA VELMEJKA

Obzirom na trenutnu pandemijsku situaciju i činjenicu da mnoge usluge „sele“ u digitalno okruženje područje modernih tehnologija aktualno je za stručnjake praktičare kojima su potrebne dodatne vještine za unapređenje rada sa korisnicima. Prezentacija će obuhvatiti mogućnosti i koristi modernih tehnologija u profesionalnom kontekstu no također otvoriti pitanja o aktualnim izazovima s kojima se susreću stručnjaci i korisnici. U predavanju će biti predstavljena konceptualizacija područja profesionalnih digitalnih kompetencija te mogućnosti korištenja digitalnih alata u profesionalnoj komunikaciji kao i pojava rizičnih ponašanja u kontekstu problematične upotrebe interneta korisnika usluga gdje spada i ovisnost o internetu. Također, predavanje će obuhvatiti refleksiju dosadašnjih praksi ali i pokušati odgovoriti na pitanje kako se pripremiti da rad u digitalnom okruženju u budućnosti bude djelotvoran i adekvatan. Zaključno jedna od svrha predavanja je potaknuti sudionike na promišljanje o mogućnostima profesionalnog djelovanja u digitalnom okruženju.

4.

„Pandemija i ovisnost“

ANTE BAGARIĆ

KB Vrapče, Zavod za liječenje ovisnosti

Cijela 2020. godina je protekla u borbi s teškom pandemijom koronavirusa. Ovisnici su skupina koja je posebno pogođena ovom pandemijom. Potpuna promjena načina života, zatvaranje, socijalna distanca, gubitak poslova, preusmjeravanje zdravstvenih kadrova i sredstava, ukidanje ili redukcija postojećih terapijskih programa, dugo trajanje pandemije, emocionalna nesigurnost i sl. doveli su do povećanja broja ovisnika, te do pogoršanja psihičkog stanja kod velikog broja ovisnika. Postoje li instrumenti, znanje i sredstva da se ovaj nepovoljan trend promijeni?

5.

„Izazovi pružanja usluga psihosocijalnog tretmana ovisnicima i konzumentima droga tijekom pandemije COVID 19”

JADRANKA IVANDIĆ ZIMIĆ

S obzirom na to da korisnici droga i osobe s problemom ovisnosti o drogama spadaju u dodatnu rizičnu skupinu iz nekoliko razloga kao što su: visoka razina psihosomatskog komorbiditeta od kojih su osobito rizične druge zarazne bolesti HIV/Hepatitis, kardiovaskularne bolesti, kronična opstruktivna bolest pluća (KOPB), te rizici povezani s visokom životnom dobi, pušenjem duhana, učincima pojedinih droga i slično, sustav tretmana osoba s problemom ovisnosti o drogama tijekom epidemije COVID 19 suočen je s novim izazovima, koji se prije svega ogledaju u otežanom pristupu pojedinim službama i servisima za pružanje usluga zbog mjera socijalnog distanciranja i zaštite, nedostatka osoblja, samoizolacije i ograničenog kretanja. Stoga je kako bi se osigurao kontinuitet osnovnih zdravstvenih usluga za konzumente droga, osobito dostupnost supstitucijske terapije bilo potrebno prilagoditi postojeće programe i intervencije psihosocijalnog tretmana, supstitucijske terapije i smanjenja štete. U prezentaciji će se dati osvrt na pružanje usluga psihosocijalnog tretmana u vrijeme epidemije COVID 19 osobito lockdowna kada se većina psihosocijalnih intervencija pružala online ili telefonski. Psihosocijalne intervencije uključivale su savjetovanje, motivacije, psihološko osnaživanje korisnika kao i pomoć pri rješavanju kriznih i drugih specifičnih stanja i situacija. Nadalje, uključivalo je i poticanje korisnika na održavanje redovitih kontakata i s drugim ustanovama i organizacijama civilnog društva, ali i savjetovanje kako se zaštititi od virusa. Prema izvješćima pružatelja usluga pri pružanju ovakvih usluga pojavile su se i teškoće koje su se prije svega odnosile na nedostupnost pojedinih korisnika zbog nemogućnosti korištenja interneta i telefona, te nedovoljna motivacija da se uključe u ovakve oblike tretmana. Pojedine udruge ističu da je oko 40% njihovih korisnika imalo psihičke poteškoće, pretežno u obliku stresa i depresivnih simptoma. Ovi nalazi naglašavaju važnost razvijanja usluga internet savjetovanja za održavanje mentalnog zdravlja na razini pojedinca i na razini sustava kao i unapređenje dostupnosti ovih

8. *brodski simpozij o alkoholizmu, kockanju i modernim ovisnostima*

usluga tijekom pandemije uz organiziranje psihosocijalne podrške u zajednici kroz uključivanje različitih stručnjaka u kriznim situacijama.

USMENA IZLAGANJA

1.

„Pružanje socijalnih usluga u doba COVID-19 pandemije“

TENA BRKIĆ, MARTINA NIKOLIĆ

Uslijed pandemije COVID-19 virusa i obustavljanja svih djelatnosti tijekom dva mjeseca, organizacije civilnog društva i pružatelji socijalnih usluga naišli su se pred izazovom prilagođavanja na nove okolnosti kako bi i dalje mogli pružati svoje usluge i programe najranjivijim korisnicima - djeci i mladima u riziku te drugim ranjivim skupinama. Ovim radom predstaviti će se načini rada u online okruženju s korisnicima koji su uključeni u poludnevni boravak za djecu i mlade s problemima u ponašanju te korisnicima savjetovališta. U radu će biti predstavljena iskustva naše organizacije te dobra praksa koja je nastala tijekom pandemije.

2.

„Incidencija i karakteristike alkoholno intoksiciranih pacijenata u izvanbolničkoj hitnoj medicinskoj službi“

ANTONIJA MIŠKOVIĆ, JOSIP GLAVIĆ, MISLAV OMERBAŠIĆ, BRANKA BARDAK

CILJ: Istražiti incidenciju i karakteristike alkoholno intoksiciranih bolesnika kojima je pružena intervencija Hitne medicinske službe.

METODE: Učinjena je retrospektivna analiza podataka od siječnja 2019. do prosinca 2019. godine. Koristili smo program e-Hitna te uključili sve pacijente sa dijagnozom F10 po MKB-10 kvalifikaciji, pri tome provjeravajući da se radi o akutnoj intoksikaciji alkoholom. Bilježeni su sljedeći podaci: dob, spol, vitalni znakovi (respiratorna frekvencija, sistolički tlak, puls, saturacija kisikom, šećer u krvi), prisutnost i lokalizacija ozljeda te Glasgowska skala kome (GKS).

REZULTATI: Od ukupno 10233 intervencija Hitne medicinske službe, 314 intervencija odnosi se na alkoholizirane pacijente (3,1%). U naše istraživanje uključili smo 182 pacijenta, a ostatak je radi nepotpune dokumentacije isključen. Muškaraca je bilo 156 (85,7%), a žena 26 (14,3%). Prosječna dob za muškarce iznosila je 42,5 godina, a za žene 40,4 godina što čini ukupno 42,2 godina. Najmlađi muškarac imao je 14 godina, a žena 11 godina, dok je najstariji muškarac imao 85 godina, a žena 78 godina. Prosječna frekvencija disanja iznosila je 15,8 udisaja u minuti, s minimumom od 10 i maksimumom od 40 udisaja u minuti. Prosječni sistolički tlak iznosio je 127 mmHg, dok je hipotenzivnih bilo 2,2%, a hipertenzivnih 33,5% bolesnika. Tahikardija je primijećena kod 44% bolesnika, a bradikardija kod njih 4,4%. Saturacija kisikom bila je ispod 90% kod 3,3% bolesnika. Prosječna vrijednost šećera u krvi iznosila je 6,7 mmol/L, s maksimumom od 24,7 mmol/L i minimumom od 3,1mmol/L. Ozlijeđeno je ukupno 45 pacijenata (24,7%). Prema lokalizaciji, najčešće su ozlijeđene glave s 68,9%, zatim slijede ozljede udova s 24,4% i ozljede trupa s 6,7%. Najčešće opisivane ozljede su površinske ozljede, zatim slijede kontuzije i otvorene rane, dok nije zabilježen niti

jedan slučaj prijeloma ili opekline. Promjene u GKS imalo je 27,5% pacijenata, dok je 9,9% pacijenata imalo GKS manji od 10.

RASPRAVA: Smatra se da je ~2-40% posjeta svim hitnim ambulancama uzrokovano konzumacijom alkohola. Naš rezultat od 3,1% intervencija treba uzeti s rezervom jer se dijagnoza akutne alkoholiziranosti u našem slučaju zasniva isključivo na opservaciji dežurnog liječnika. Raspodjela prema spolu u skladu je sa drugim istraživanjima gdje muškarci uvjerljivo prednjače. Zanimljivo je primijetiti da odstupanja u vitalnim funkcijama kod alkoholiziranih pacijenata nisu učestala. Bitno je istaknuti tahikardiju koja se javlja kod gotovo svakog drugog pacijenta, no ona se može objasniti i subjektivnim osjećajem uzbuđenosti radi medicinske intervencije. Što se tiče ozljeda, gotovo četvrtina pacijenata imala je jednu ili više vidljivih ozljeda, te su ozljede glave bile najčešće. Ono što je primijećeno kao relevantno u promatranju alkoholiziranih pacijenata svakako je promjena stanja svijesti. Ona je u 50 pacijenata (27,5%) odstupala od normale. Najčešće je dolazilo do promjena verbalnog odgovora u smislu smetenosti, nerazgovjetnih riječi ili nejasnih zvukova. 9,9% pacijenata bilo je bez svijesti.

ZAKLJUČAK: Muškarci su češće pregledavani radi akutne intoksikacije alkoholom. Svaki četvrti alkoholizirani pacijent ima barem jednu vidljivu ozljedu. Vitalne funkcije u akutnoj intoksikaciji najčešće nisu ozbiljno narušene. Četvrtina pacijenata ima narušeno stanje svijesti.

3.

„Razlozi i povodi za internetsku ovisnost“

VESNA ĆOSIĆ, BLAŽENKA MIŠKIĆ, KARLA MIŠKIĆ, ŽELJKA DUJMIĆ,
ŽELJKA STOJKOV

Fakultet za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek

Internetska ovisnost spada u 10 najčešćih ovisnosti suvremenog doba. Ovisnost o bilo kojem izazovu (kocka, klađenje, alkohol, droga..) može imati značajne reperkusije na funkcioniranje i sklad u obitelji, a može nastati i kao posljedica nesklada i smanjene komunikacije u obitelji. Jednostavnim korigiranim samoprocjenskim upitnikom izdanim od Zavoda za javno zdravstvo u Odjelu za mentalno zdravlje i Službi za školsku medicinu (za učenike i studen Osijek vidljivom na stranicama HZJZZ ispitali smo stanje internetske ovisnosti učenika šestih razreda u dvije urbane i dvije ruralne osnovne škole na području BP županije. Uz informirani pristanak roditelja izabrano je 80 učenika;(40 iz gradskih i 40 iz subgradskih škola) koji su popunili naš korigirani upitnik samoprocjene. Rezultati: nije bilo statistički značajne razlike u odgovorima među gradskim i seoskim školama. 85 % ispitanika osjeća trajnu potrebu za stalnim boravkom na internetu. 46 % je pokušalo smanjiti svoj boravak ali nije uspjelo. 58 % je izostavilo neke svoje aktivnosti radi korištenja interneta nakon čega su imali posljedice. 87% koristi boravak na internetu kao bijeg od obiteljskih problema zbog ovih razloga : od 39- 42% zbog alkoholizma i nasilja u obitelji. 46 % ima slabu ili nikakvu komunikaciju u obitelji radi prezaposlenosti roditelja. 67 % ima česte kućne svađe radi materijalnih razloga.

Zaključak: Internetska ovisnost naših ispitanika je velika i slabo joj se odhrvavaju. Uz samoedukaciju djece o štetama u smislu smanjenja općeg napretka i sticanja pojedinih spoznaja, važno je naglasiti da veliki broj ispitanika zbog obiteljskih problema bježi u virtualnu stvarnost. Razlozi kućnih problema su u skladu sa izvidima u Centru za socijalni rad u našoj županiji.

4.

„COVID-19: Implikacije na odgoj i obrazovanje mladih“

LUCIJA BRNIĆ

Kriza izazvana aktualnom virusnom pandemijom promijenila je živote ljudi u svim fazama i područjima. Spašavati akademsku godinu i sačuvati zdravlje je primarni cilj i najveći izazov za odgoj i obrazovanje. Nastava na daljinu je preko noći postala stvarnost i jedinstveno iskustvo za svakoga učenika, nastavnika i roditelja. Ulaskom škole u obiteljske domove naglo su se promijenile i ispreplele uloge i funkcije roditelja i nastavnika a povećana očekivanja od učenika u pogledu samostalnosti i odgovornosti. Istražili smo i znamo kako je biti učenik, nastavnik i roditelj u vrijeme neizvjesnosti, tjeskobe, zabrinutosti i straha za budućnost, a budućnost će pokazati koliko je pandemija, osim za tjelesno, rizik za mentalno zdravlje svih a pogotovo mladih koji su ionako u najosjetljivijem, burnom i stresnom razdoblju života

5.

„Ovisnost o igricama“

INES KOROPATNICKI

Dok neki ljudi internet koriste zbog zabave i pronalaženja raznih informacija, određeni broj ljudi prekomjerno igra online igrice. Osobe s prekomjernim korištenjem interneta pokazuju obrasce ponašanja koji ukazuju na moguću ovisnost o korištenju interneta i igranju igrica što može negativno utjecati na svakodnevne aktivnosti, psihološku dobrobit i općenito međuljudske odnose. Pojavljuju se određeni simptomi kod pretjeranog igranja igrica, a sve je više dokaza da su biološki i psihološki mehanizmi u podlozi ove ovisnosti slični onima kod ovisnosti o psihoaktivnim supstancijama. Sve češća pojava ovisnosti o igricama javlja se kod djece, ali i kod odraslih osoba. Kod odraslih prekomjerno korištenje interneta i igranje igrica veže niz problema mentalnog zdravlja i psihosocijalnog funkcioniranja. Prekomjerno korištenje igrica među djecom i adolescentima u vezu dovode ovisnost o igricama s razvojem depresije, socijalne anksioznosti i negativnim utjecajem na mentalno zdravlje. Primjenjuje se kognitivno-bihevioralni pristup u liječenju, obiteljsko savjetovanje i kombinacija psihofarmaka.

6.

„Pornografija je teorija, silovanje je praksa“

MARTINA ORŠULIĆ

Seksualno eksplicitni sadržaji (SES) postaju dio masovne potrošačke kulture u 19.stoljeću. Ratovi vođeni u tom periodu su pridonijeli širenju SES-a. Dolaskom interneta u široku upotrebu SES se još više širi i postaje još dostupniji. Bavljenjem SES donosi mnogo novca, a zbog svoje rasprostranjenosti pojavljuje se i ovisnost o istima koja sa sobom nosi različite posljedice. Dok je prije SES bio isključivo rezerviran za muškarce, danas ga koriste i muškarci i žene. Intenzivno gledanje SES pridonosi nekim pozitivnim posljedicama kao što su: veća želja za seksualnim eksperimentiranjem, veća otvorenost te na kraju i veći seksualni užitak. Više pozitivnih posljedica donosi gledanje SES u paru dok samostalno gledanje SES doprinosi više negativnim posljedicama. Kao negativne posljedice prevelike izloženosti SES navodi se manja empatičnost prema žrtvama silovanja, veće objektiviziranje žena te lošiji partnerski odnosi. Iako postoje razne negativne posljedice samostalnog korištenja SES, istraživanja nisu pronašla povezanost između korištenja SES-a i silovanja.

POSTER PREZENTACIJE

1.

„Online pilot program za razvoj životnih vještina za mlade počinitelje kaznenih djela“

TENA BRKIĆ, MARTINA NIKOLIĆ

U sklopu projekta "Pokretači promjene – podrška resocijalizaciji i reintegraciji mladih počinitelja kaznenih djela" razvijen je model rada s tom ciljnom skupinom na način da je većina aktivnosti provedena putem online radionica i pružanja psihosocijalne podrške na daljinu (online i telefonski) za ukupno 5 mladih počinitelja kaznenih djela. Projektom su razvijene edukativne aktivnosti usmjerene na različite životne vještine koje uključuju socijalne vještine, uspješnije predstavljanje poslodavcima, financijsku pismenost, izradu projektnog prijedloga, unaprjeđenje znanja o mjerama zapošljavanja mladih. Navedenim aktivnostima osnažuje se korisnike za aktivnu participaciju u lokalnoj zajednici, primjenu stečenih znanja i vještina s ciljem poboljšanja njihove kvalitete života i osiguranja financijske neovisnosti.

2.

Mentalno zdravlje dobrovoljnih davatelja krvi tijekom COVID-19 pandemije

MAJA MIŠKULIN, IVAN MIŠKULIN

MEDICINSKI FAKULTET OSIJEK

U vrijeme pandemije zaraznih bolesti nesmetano odvijanje aktivnosti dobrovoljnog darivanja krvi je posebno značajno kako bi zdravstvene ustanove u svakom trenutku, u slučaju potrebe, mogle nesmetano zbrinjavati sve one kojima je potrebno liječenje. K tome, istraživanja su pokazala kako stanje pandemije općenito negativno utječe na mentalno zdravlje populacije. Cilj ovog presječnog istraživanja bio je istražiti postojanje simptoma anksioznosti kod dobrovoljnih davatelja krvi te ocijeniti kako pandemija utječe na njihovu aktivnost dobrovoljnog darivanja krvi. U razdoblju od početka lipnja do kraja listopada 2020. godine 450 dobrovoljnih davatelja krvi s područja Splitsko-dalmatinske županije bilo je pozvano na sudjelovanje u ovom istraživanju popunjavanjem anonimnog anketnog upitnika. Stopa odaziva iznosila je 88,9%. U prigodnom uzorku obuhvaćenom ovim istraživanjem bilo je 88,8% muškaraca i 11,2% žena. Medijan dobi ispitanika iznosio je 40,0 godina (interkvartilni raspon 31,0-48,0 godina). U uzorku su prevladavali ispitanici srednje stručne spreme (69,0%), koji su živjeli u bračnoj ili izvanbračnoj zajednici (73,8%) te gradu (75,0%). U uzorku su također dominirali davatelji koji su više puta tijekom života darivali krv (96,5%), a prosječna dužina darivanja krvi iznosila je 10,0 godina (interkvartilni raspon 4,0-18,5 godina). Tijekom aktualne pandemije 71,2% davatelja je redovito darivalo krv dok je 28,8% davatelja odgodilo darivanje krvi. Kod 0,3% davatelja utvrđeno je postojanje anksioznosti. Najučestaliji simptom anksioznosti zabilježen kod davatelja bio je problem s usnivanjem ili spavanjem. Istraživanje je pokazalo kako stanje pandemije nije negativno utjecalo na mentalno zdravlje dobrovoljnih davatelja krvi slijedom čega su davatelji uglavnom redovito darivali krv.

Ključne riječi: dobrovoljni davatelji krvi, pandemija COVID-19, anksioznost, mentalno zdravlje.

SAŽETCI U KNJIZI SU DOSTAVLJENI OD STRANE NJIHOVIH AUTORA U SVRHU OBJAVLJIVANJA U KNJIZI SAŽETAKA. MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I NASTAVNI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO BRODSKO POSAVSKE ŽUPANIJE NISU ODGOVORNI ZA NJIHOV SADRŽAJ.

ISSN 2623-6583